

Miasto Toruń

Raport podsumowujący
konsultacje społeczne dotyczące
projektu zagospodarowania skweru
przy ul. Piastowskiej

Toruń, lipiec 2026 r.

SPIS TREŚCI

Spis treści	2
Podstawowe informacje	4
Termin	4
Uczestnicy	4
Gospodarz i organizator	4
Przedmiot i cel	5
Działania informacyjne i promocyjne	5
Przebieg konsultacji	6
Koszt przeprowadzenia konsultacji	6
Wyniki ankiety konsultacyjnej	7
Informacja o uczestnikach ankiety.....	7
Koncepcja zagospodarowania skweru.....	7
Atrakcyjność projektu rewitalizacji	7
Elementy koncepcji zagospodarowania skweru	9
Organizacja ruchu na ul. Piastowskiej.....	11
Opinia uczestników o projekcie.....	11
Rekomendacje	12
Opinie uczestników konsultacji	13
Otwarte spotkanie i spacer terenowy.....	13
Bezpieczeństwo, mobilność i uspokojenie ruchu	14
Parkowanie	15
Infrastruktura pieszka	15
Zieleń i jej utrzymanie	16
Mała architektura	17
Funkcja i charakter ul. Piastowskiej	17
Przestrzeń codziennego życia.....	18

Zielone miejsce odpoczynku	20
Przestrzeń piesza	20
Droga do dworca kolejowego	21
Funkcja komunikacyjna i obsługa posesji.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Historyczna tożsamość miejsca	22
Obawy związane z intensyfikacją funkcji społecznej ..	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Główne napięcia ujawnione w konsultacjach.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Podsumowanie rekomendowanych rozwiązań.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Propozycje działań strategicznych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Opracowanie merytoryczne raportu	29

PODSTAWOWE INFORMACJE

Termin

Konsultacje społeczne dotyczące projektu zagospodarowania skweru przy ul. Piastowskiej odbyły się od 4 do 31 maja 2026 r. W ramach konsultacji odbyły się otwarte spotkanie informacyjno-konsultacyjne w IV Liceum Ogólnokształcącym (7 maja 2026 r.) oraz spacer terenowy na ul. Piastowskiej (16 maja 2026 r.). Ponadto, uczestnikom została udostępniona ankieta konsultacyjna zawierająca materiały wizualne przygotowane przez Biuro Architekta Miasta.

Uczestnicy

W procesie konsultacyjnym łącznie wzięło udział **83 uczestników**. W spotkaniu otwartym 7 maja 2026 r. udział wzięło 26 osób, w spacerze 16 maja 2026 r. uczestniczyło 25 osób, zaś 32 osoby wypełniło ankietę konsultacyjną. Nikt nie skorzystał z możliwości przekazania swoich uwag za pomocą poczty elektronicznej lub tradycyjnej.

Gospodarz i organizator

Gospodarzem konsultacji społecznych prowadzonych przez Gminę Miasta Toruń jest **Prezydent Miasta Torunia**, a organizatorem procesu było **Biuro Dialogu i Innowacji Miejskich** oraz **Biuro Architekta Miasta** w Urzędzie Miasta Torunia we współpracy **Fundacją Stabilo**, partnerem wyróżnionym w otwartym konkursie ofert dla organizacji pozarządowych.

W przygotowanie i realizację konsultacji społecznych zaangażowane były zespoły Wydziału Środowiska i Ekologii Urzędu Miasta Torunia oraz Miejskiego Zarządu Dróg w Toruniu.

Przedmiot i cel

Przedmiotem lokalnych konsultacji społecznych projektu zagospodarowania skweru przy ul. Piastowskiej był **projekt przygotowany przez Biuro Architekta Miasta w Urzędzie Miasta Torunia**, zakładający rewitalizację przestrzeni, w tym zmianę nawierzchni alei spacerowej, wymianę małej architektury, dodatkowe nasadzenia drzew i zieleni niskiej oraz częściową wymianę nawierzchni ul. Piastowskiej, a także zmianę organizacji ruchu na południowej jezdni ulicy.

Celem przeprowadzonych konsultacji było **zebranie uwag, opinii i rekomendacji mieszkańców**, w szczególności z Okręgu nr 12 – Staromiejskie, **dotyczących przygotowanego projektu zagospodarowania skweru**, aby na ich podstawie opracować ostateczny projekt, który umożliwi rewitalizację ulicy, zwiększenie jej atrakcyjności i funkcjonalności dla mieszkańców oraz umożliwienie odpoczynku osobom korzystającym z pobliskiego dworca kolejowego Toruń Miasto.

Zebrane uwagi zostaną poddane analizie przez Biuro Architekta Miasta we współpracy z Wydziałem Środowiska i Ekologii, Wydziałem Gospodarki Komunalnej oraz Miejskim Zarządem Dróg, a możliwe do wprowadzenia modyfikacje zostaną uwzględnione w projekcie. Zakładanym przez autorów celem projektu jest **stworzenie funkcjonalnej, bezpiecznej i tętniącej życiem przestrzeni, która będzie naturalnym miejscem spotkań i odpoczynku.**

Działania informacyjne i promocyjne

Konsultacjom społecznym dotyczącym rewitalizacji ul. Piastowskiej towarzyszyła akcja informacyjna skierowana do mieszkańców Torunia, w szczególności lokalnej społeczności otoczenia ul. Piastowskiej. Do działań informacyjnych oraz promocji wykorzystano serwisy informacyjne Urzędu Miasta Torunia i kanały mediów społecznościowych, a także komunikaty prasowe przekazane mediom lokalnym. Aktywną komunikację o procesie prowadziła również Fundacja Stabiło.

Komunikację medialną uzupełniła akcja informacyjno-promocyjna w pojazdach komunikacji miejskiej oraz plakaty rozmieszczone na słupach ogłoszeniowych, jak

również w najbardziej uczęszczanych miejscach w otoczeniu ul. Piastowskiej. Ponadto, informacja o rozpoczęciu konsultacji społecznych została przesłana pocztą elektroniczną od osób, które wcześniej wyraziły zgodę na informowanie o procesach partycypacyjnych w Gminie Miasta Toruń.

Przebieg konsultacji

Proces uwzględniał ankietę konsultacyjną dostępną od 4 do 31 maja 2026 r., otwarte spotkanie konsultacyjne, które odbyło się 7 maja 2026 r. w IV Liceum Ogólnokształcącym oraz spacer terenowy na ul. Piastowskiej 16 maja 2026 r. Mieszkańcom umożliwiono także składanie uwag i opinii pocztą tradycyjną lub elektroniczną.

Przygotowana ankieta elektroniczna składała się z zagadnień podzielonych na trzy części. Pierwsza z nich dotyczyła przynależności do grupy interesariuszy, druga oceny koncepcji rewitalizacji skweru i jej elementów, a trzecia ogólnej oceny proponowanych rozwiązań.

Koszt przeprowadzenia konsultacji

Konsultacje prowadzone były w ramach modelu *konsorcjum dialogu* z Fundacją Stabilo jako partnerem wykonawczym wyłonionym w ramach otwartego konkursu ofert nr 20/2026 na zadanie wsparcia procesów konsultacji społecznych na terenie Gminy Miasta Toruń w roku 2026 oraz **Biurem Architekta Miasta** w Urzędzie Miasta Torunia jako partnerem merytorycznym procesu. Fundacja Stabilo na podstawie zawartej umowy otrzymała za wsparcie procesu konsultacyjnego dotację w wysokości 5 000 zł brutto, która została poniesiona w ramach planu finansowego Biura Dialogu i Innowacji Miejskich Urzędu Miasta Torunia w ramach zadania *Współpraca z organizacjami pozarządowymi i konsultacje społeczne*.

WYNIKI ANKIETY KONSULTACYJNEJ

Informacja o uczestnikach ankiety

W ankiecie konsultacyjnej udział wzięło 36 uczestników, spośród których **32 osoby udzieliły odpowiedzi na pytania merytoryczne dotyczące projektu rewitalizacji ul. Piastowskiej**. Uczestnicy mogli dobrowolnie odpowiedzieć na pytania dotyczące trzech zagadnień – przynależności do grupy interesariuszy obszaru, elementów koncepcji rewitalizacji ulicy oraz opinii dotyczącej przedstawionego przez Biuro Architekta Miasta projektu zagospodarowania skweru.

Ponad połowa uczestników regularnie korzysta z ul. Piastowskiej jako piesi, rowerzyści lub kierowcy (53,1%, 17 osób), zaś ponad jedna trzecia mieszka w okolicy lub korzysta z dworca kolejowego Toruń Miasto i węzła przesiadkowego przy Placu 18 Stycznia (po 11 osób). Pięcioro uczestników (15,6%) wskazało, że pracuje lub prowadzi działalność gospodarczą w pobliżu, a trzy osoby (9,4%) korzysta z oferty usługowej w okolicy ul. Piastowskiej. Ponadto, oprócz mieszkańców sąsiedztwa swoją opinię wyraziły dwie osoby mieszkające w okręgu Staromiejskie i sześć osób mieszkających w sąsiadującym okręgu Jakubskie-Mokre. Ani jeden z uczestników nie uczy się w okolicy konsultowanej ulicy, zaś cztery osoby wskazały inny powód zainteresowania tematem – zainteresowanie zawodowe zagadnieniami rewitalizacji miasta, sentyment do dworca kolejowego, chęć ochrony zieleni miejskiej lub zaangażowanie w kwestie dostępności miejsc parkingowych w centrum Torunia.

Koncepcja zagospodarowania skweru

Atrakcyjność projektu rewitalizacji

Uczestnicy, korzystając ze skali, na której 1 oznaczało „zdecydowanie nie”, zaś 7 „zdecydowanie tak”, mogli ocenić **zaproponowany projekt rewitalizacji skweru przy ul. Piastowskiej w pięciu zakresach**. Z możliwości tej skorzystało 25 osób,

ocenając propozycje raczej dobrze, choć z pewnymi zastrzeżeniami i komentarzami (zbieżnymi z uwagami zgłoszonymi w trakcie otwartego spotkania konsultacyjnego i spaceru terenowego).

Najlepiej oceniony został **zakres atrakcyjności projektu rewitalizacji**, który pozytywnie oceniło 60% uczestników, a negatywnie 16%, a średnia wartość odpowiedzi na skali równa była 4,88 (raczej podoba mi się koncepcja). Zbliżona była opinia w **zakresie zwiększenia atrakcyjności ul. Piastowskiej po realizacji projektu**, którą pozytywnie oceniło również 60% uczestników, lecz negatywnie 24% z nich, a średnia wartość odpowiedzi wyniosła 4,76 (raczej zwiększy atrakcyjność).

Bardziej umiarkowani byli uczestnicy w ocenie **zachęcenia do odpoczywania lub spacerowania**, które pozytywnie oceniło 56%, a negatywnie 24%, przez co średnia wartość wyniosła 4,56. Gorzej oceniono **dostosowanie projektu do potrzeb uczestników** – zadowolonych było 52%, a niechętnych 32%, zaś średnia wartość równa była 4,20. Najślabiej w ocenie uczestników wypadła kwestia **zwiększenia funkcjonalności ulicy**, którą pozytywnie oceniło 40% z nich, a negatywnie 28%, dlatego średnia wartość wyniosła 4,12, wskazując na raczej neutralne nastawienie osób uczestniczących do zmian w tym zakresie.

Proponowana koncepcja zagospodarowania skweru przy ul. Piastowskiej	Średnia	Zdecydowanie nie	Nie	Raczej nie	Ani tak, ani nie	Raczej tak	Tak	Zdecydowanie tak	Liczba odpowiedzi
podoba mi się	4,88	0	2	2	6	6	5	4	25
odpowiada moim potrzebom	4,20	3	4	1	4	6	4	3	25
zwiększy atrakcyjność ulicy	4,76	2	1	3	4	5	5	5	25
zwiększy funkcjonalność ulicy	4,12	6	0	1	8	2	4	4	25
zachęca do spacerowania lub odpoczywania	4,56	3	0	3	5	6	4	4	25

Tabela 1. Ocena atrakcyjności projektu rewitalizacji skweru przy ul. Piastowskiej.

Opracowanie: Biuro Dialogu i Innowacji Miejskich na podstawie danych.

W opiniach opisowych uczestnicy wyrazili głównie swoje krytyczne uwagi do propozycji lub obawy wynikające z propozycji zmian. Komentarze dotyczyły:

- wątpliwości dotyczących potrzeby rewitalizacji skweru wynikających z zadowolenia obecnym stanem tej przestrzeni, ewentualnie potrzeby uporządkowania terenu zamiast kompleksowej rewitalizacji,
- ryzyka przyciągnięcia grup osób zainteresowanych spożywaniem napojów alkoholowych w godzinach wieczornych i nocnych,
- zanieczyszczenia zrewitalizowanego terenu przez psy,
- nadmiernego oświetlenia terenu i wynikającego zakłócenia dobrostanu mieszkańców okolicznych budynków.

Oczekiwania rozszerzające konsultowany projekt dotyczyły dwóch zagadnień – po pierwsze, uspokojenia ruchu na ul. Piastowskiej i zamknięcia części ulicy, zaś po drugie, przywrócenia dostępności miejsc parkingowych na północnej jezdni.

Elementy koncepcji zagospodarowania skweru

Uczestnicy na skali oceniali również adekwatność **poszczególnych elementów konsultowanego projektu rewitalizacji**. Wyrażone opinie były zauważalnie bardziej korzystne niż ogólna ocena projektu, lecz wskazały równocześnie na przynajmniej dwa obszary wymagające ponownego przemyślenia – **zaproponowaną małą architekturę oraz wygląd latarni**.

Zdecydowanie najlepiej oceniono zaproponowane **nowe nasadzenia drzew** – pozytywnie odniosło się 86% uczestników, a negatywnie zaledwie 11% z nich. Przychylnie uczestnicy odnieśli się również do **nowych nasadzeń krzewów** (78% pozytywnie, 19% negatywnie) oraz **liczby latarni** (75% pozytywnie, 11% negatywnie). Pozytywnie oceniona została także liczba ławek w projekcie (67% pozytywnie, 11% negatywnie) i wygląd zaproponowanych koszy ulicznych (64% pozytywnie, 11% negatywnie).

Nieco gorzej oceniono liczbę koszy na śmieci, która satysfakcjonująca była dla 64% uczestników, a niewystarczająca dla 25% z nich, a także wygląd ławek, pozytywnie

zaopiniowany przez 64% uczestników, a negatywnie przez 21%. Bardziej neutralne były opinie dotyczące wyglądu latarni (57% pozytywnie, 18% negatywnie) oraz zaproponowanej małej architektury, w której przypadku najbardziej zauważalna była polaryzacja oceny uczestników – 54% oceniło ją pozytywnie, lecz 36% negatywnie.

W przedstawionej koncepcji zagospodarowania skweru przy ul. Piastowskiej	Średnia	Zdecydowanie nie	Nie	Raczej nie	Ani tak, ani nie	Raczej tak	Tak	Zdecydowanie tak	Liczba odpowiedzi
odpowiada mi zaproponowana mała architektura	4,39	5	1	4	3	3	7	5	28
odpowiadają mi nowe nasadzenia drzew	5,75	3	0	0	1	4	6	14	28
odpowiadają mi nowe nasadzenia krzewów	5,48	4	0	1	1	2	6	13	27
liczba latarni jest wystarczająca	5,50	2	0	1	4	4	6	11	28
liczba ławek jest wystarczająca	5,37	1	0	2	6	3	6	9	27
liczba koszy na śmieci jest wystarczająca	4,93	1	3	3	3	5	6	7	28
wygląd latarni odpowiada moim oczekiwaniom	4,68	4	0	1	7	5	6	5	28
wygląd ławek odpowiada moim oczekiwaniom	4,89	3	0	3	4	6	5	7	28
wygląd koszy na śmieci odpowiada moim oczekiwaniom	5,21	2	0	1	7	4	5	9	28

Tabela 2. Ocena elementów projektu rewitalizacji skweru przy ul. Piastowskiej. Opracowanie: Biuro Dialogu i Innowacji Miejskich na podstawie danych.

W opiniach opisowych uczestnicy zwrócili uwagę przede wszystkim na **zbyt dużą liczbę latarni w zaproponowanym projekcie** (cztery osoby). Pojedyncze uwagi dotyczyły zbyt dużej liczby ławek i ich nadmiernego skupienia, które niekorzystnie wpłynie na intymność w przestrzeni, niewystarczającej ilości zaproponowanych nasadzeń krzewów, które powinny stanowić gęstą formację oraz braku bardziej

odważnego podejścia do funkcji mebli miejskich na skwerze, które pozwoliłyby „posiedzieć, poleżeć, pobyc, (...) a nie tylko usiąść na chwilę i iść dalej”. Ponadto, jedna osoba zwróciła uwagę, że brak informacji o proponowanych gatunkach drzew i krzewów utrudnił wyrażenie kompleksowej opinii o zasadności projektu.

Organizacja ruchu na ul. Piastowskiej

Uczestnicy ankiety konsultacyjnej mogli również wyrazić swoją opinię na temat propozycji wprowadzenia strefy zamieszkania na południowej jezdni ulicy, która znalazła się w koncepcji Biura Architekta Miasta. Większość uczestników pozytywnie odniosła się do wprowadzenia zmiany organizacji ruchu (61,5%, 16 osób), a przeciwnych było 15,4% z nich (cztery osoby). Również 15,4% uczestników nie było zdecydowanych w tej kwestii, a dwie osoby (7,7%) nie miało zdania w tej kwestii.

W komentarzach wskazywano, że wprowadzenie strefy zamieszkania może skutkować zmniejszeniem liczby dostępnych miejsc parkingowych, co sprzeczne będzie – zdaniem autora – z interesem mieszkańców i osób odwiedzających okolicę. Inny uczestnik zwrócił uwagę, że wprowadzenie strefy zamieszkania wyłącznie na południowej jezdni może być niewystarczające i powinno objąć również północną jezdnię. Ponadto, w swojej opinii zaproponował wyniesienie ulicy w miejscu przejścia między częściami skweru oraz ustawienie donic przed skrzyżowaniami ul. Piastowskiej z ulicami Poniatowskiego i Jagiellończyka, aby uniemożliwić parkowanie pojazdów ograniczających widoczność. Wśród sugestii znalazło się również wprowadzenie zakazu wjazdu dla pojazdów ciężarowych i autobusów.

Opinia uczestników o projekcie

18 osób skorzystało z możliwości wyrażenia opisowej opinii o projekcie, przekazując szerszy komentarz, uwagi lub rekomendacje. Poruszono w nich kwestie:

- zbyt dużej liczby latarni zaproponowanych w projekcie, które negatywnie wpływać będą na dobrostan mieszkańców sąsiedztwa,

- wykorzystania rewitalizacji do zmiany oświetlenia pobliskiego pomnika gen. Hallera na mniej uciążliwe dla mieszkańców otoczenia,
- uzupełnienia projektu o pojedyncze ławki sprzyjające wyciszeniu,
- uwzględnienie w projekcie stojaków rowerowych,
- rozważenie rozszerzenia projektu o mały plac zabaw dla dzieci lub uzupełnienie przestrzeni o małe urządzenia służące zabawie dzieci,
- rezygnacji z wysokich krawężników oddzielających skwer od jezdni,
- rezygnacji z murków oddzielających nasadzenia od przestrzeni spacerowej,
- zwiększenia terenu biologicznie czynnego poprzez częściową rezygnację z nieprzepuszczalnej nawierzchni w projekcie (zmiana nawierzchni motywowana była również komfortem osób z niepełnosprawnościami),
- zróżnicowania doboru roślinności i możliwości uzupełnienia projektu miejscem z pergolą,
- większej uważności na kwestie retencji wody, w szczególności wykorzystanie jej do nawodnienia zieleni,
- zapewnienie dostępu do wody pitnej na skwerze,
- uzupełnienia projektu o monitoring wizyjny zabezpieczający przed wandalizmem i innymi zachowaniami niepożądanymi, a także wprowadzenia regularnych patroli straży miejskiej lub policji w okolicy,
- zmiany nawierzchni jezdni na ul. Piastowskiej,
- oznaczenia poziomego miejsc parkingowych na ul. Piastowskiej.

Rekomendacje

W ankiecie konsultacyjnej propozycja przyjęta została raczej pozytywnie, choć z pewnymi zastrzeżeniami uczestników. **Kluczowymi kwestiami jest wypracowanie lepszych rozwiązań dotyczących oświetlenia**, w szczególności oczekiwane przez uczestników zmniejszenie liczby latarni, **zróżnicowanie funkcjonalne mebli miejskich** i rozważenie wprowadzenie dodatkowych funkcji w przestrzeni oraz **ukierunkowanie projektu na wzmocnienie waloru ekologicznego**, w tym retencji wody i różnorodności doboru roślinności.

OPINIE UCZESTNIKÓW KONSULTACJI

Otwarte spotkanie i spacer terenowy

W ramach konsultacji odbyły się **otwarte spotkanie konsultacyjne** (7 maja 2026 r., IV Liceum Ogólnokształcące) oraz **spacer terenowy** (16 maja 2026 r., rozpoczęcie pod pomnikiem gen. Hallera). W pierwszym wydarzeniu uczestniczyło **26 osób**, zaś w drugim **25 osób**. Obie formy służyły zebraniu opinii, uwag lub doświadczeń użytkowników przestrzeni, pozwalając na rozpoznanie potrzeb lub problemów związanych z użytkowaniem ulicy i skweru.

Spotkanie konsultacyjne miało charakter otwartej dyskusji, podczas której – po prezentacji przygotowanej przez Biuro Architekta Miasta – uczestnicy formułowali uwagi, postulaty lub oczekiwania wobec projektu. Z kolei, w trakcie spaceru mieszkańcy mogli odnieść się do konkretnych miejsc i oczekiwanych rozwiązań przestrzennych, wskazując na problemy w przestrzeni lub proponując możliwe kierunki zmian. Zebrany dzięki temu materiał ma charakter kompleksowy, a wnioski wyznaczają obszary problemowe i pozwalają je doprecyzować w konkretnym kontekście przestrzeni ul. Piastowskiej.

Choć początkowa koncepcja, przygotowana i zaprezentowana na spotkaniu przez Biuro Architekta Miasta, odnosiła się przede wszystkim do nawierzchni alei spacerowej skweru, małej architektury, nasadzeń, częściowej zmiany nawierzchni południowej jezdni ulicy oraz zmiany na niej organizacji ruchu, to opinie uczestników pokazały, że mieszkańcy nie chcą samej rewitalizacji skweru, lecz **rozwiązania problemów ul. Piastowskiej w sposób kompleksowy**, a nie tylko estetyczny.

Dalsza część raportu zawiera syntetyczny opis zgłoszonych uwag i rekomendacji, porządkując je tematycznie lub problemowo oraz zawierając zarówno opinie wyrażone na spotkaniu konsultacyjnym, jak i obserwacje przedstawione w trakcie spaceru terenowego. Dzięki temu dobrze uzupełnia dane zgromadzone w ankiecie elektronicznej, wychodząc poza obszary zmian wskazane w konsultowanej koncepcji rewitalizacji skweru przy ul. Piastowskiej.

Bezpieczeństwo, mobilność i uspokojenie ruchu

Bezpieczeństwo silnie wyartykułowane zostało przez uczestników konsultacji jako priorytet zmian na ul. Piastowskiej. Mieszkańcy identyfikowali przekraczanie prędkości, niebezpieczne zachowania kierowców i niewystarczające egzekwowanie przepisów ruchu drogowego jako problemy dotyczące lokalną społeczność.

Zgłaszano potrzebę wprowadzenia **skutecznych rozwiązań infrastrukturalnych ograniczających prędkość pojazdów**, m.in. wyniesienie przejść dla pieszych lub skrzyżowań. Uczestnicy uznali, że samo wprowadzenie strefy zamieszkania nie będzie gwarancją bezpieczeństwa użytkowników ulicy i skweru, ponieważ na pobliskim Zespole Staromiejskim kierowcy często ignorują oznakowanie i przepisy, a w strefie zamieszkania również wymuszają pierwszeństwo na pieszych – dlatego sama zmiana organizacji ruchu bez trwałych rozwiązań infrastrukturalnych nie przyniosłaby, zdaniem uczestników, oczekiwanych przez mieszkańców rezultatów.

Postulatem uczestników było **wprowadzenie rozwiązań uniemożliwiających technicznie przekraczanie dopuszczalnej prędkości**, a część mieszkańców wyrażała w konsultacjach frustrację, że powoływanie się na ograniczenia konserwatorskie stawia bezpieczeństwo lokalnej społeczności niżej w hierarchii priorytetów niż zabezpieczenie historycznego wyglądu ulicy, przy której mieszkają. Argumentując postulat, wskazywano, że w godzinach porannych rodzice dowożący młodzież do pobliskiego liceum jeżdżą po chodnikach, zatrzymują się bezpośrednio na przejściach dla pieszych i ignorują potrzeby innych użytkowników blokując skrzyżowania. Ponadto, zdaniem uczestników, na ul. Piastowskiej często parkują samochody dostawcze, ograniczające widoczność i uniemożliwiające bezpieczne włączenie się z podporządkowanych ulic – ich zdaniem, rozwiązaniem mogłoby być zamontowanie luster ulicznych lub wprowadzenie skrzyżowań równorzędnych.

W trakcie spaceru badawczego zwrócono również uwagę na **organizację ruchu na Pl. 18 Stycznia**, gdzie wyjeżdżając z parkingu na ul. Skrzyńskiego, kierowca ma nakaz skrętu w prawo w ul. Piastowską, przez co każdy zmuszony jest do wjazdu w ulicę, nawet jeśli chciałby kierować się prosto w stronę ul. Bulwar Filadelfijski.

Mieszkańcy wnioskowali o niezwłoczną weryfikację organizacji ruchu i likwidację nakazu skrętu w prawo, aby wyjeżdżający z parkingu mogli – zgodnie z przepisami – kontynuować jazdę prosto w stronę ulic Bulwar Filadelfijski, Warszawskiej lub Traugutta. Rozwiązanie istotnie zmniejszyłoby natężenie ruchu na ul. Piastowskiej, co korzystnie wpłynęłoby na komfort życia mieszkańców sąsiedztwa.

Parkowanie

Kluczowym wyzwaniem dla mieszkańców ul. Piastowskiej, wskazywanym w trakcie konsultacji, jest **dostępność miejsc parkingowych**, a także efektywność funkcjonowania płatnej strefy parkowania w otoczeniu dworca kolejowego Toruń Miasto. Szczególną uwagę uczestnicy zwracali na kwestię **postoju autokarów w otoczeniu dworca kolejowego**, sugerując konieczność zwiększenia dostępności miejsc parkingowych dla autokarów w otulinie Zespołu Staromiejskiego oraz zastosowanie rozwiązań infrastrukturalnych uniemożliwiających parkowanie takich pojazdów na chodnikach – wśród propozycji znalazły się m.in. słupki na początku i końcu każdego parkingu, ustawienie kwietników lub innych mebli miejskich przed skrzyżowaniami (np. ulic Piastowskiej i Jagiellończyka) lub fizyczne ograniczenie możliwości wjazdu pojazdem na chodnik. Podkreślano też potrzebę współpracy Miasta z innymi podmiotami, w szczególności zarządcą terenów kolejowych, w celu popary organizacji parkowania i ruchu na Pl. 18 Stycznia, który oceniany był przez uczestników jako zagospodarowany nieefektywnie.

Infrastruktura piesza

Uczestnicy spotkania i spaceru krytycznie ocenili stan infrastruktury pieszej. Ich zdaniem problemami są **nierówne nawierzchnie chodników, brak spójności zastosowanych materiałów i obecność barier architektonicznych** (szczególnie wysokich krawężników, których niwelację sugerowano). W trakcie spaceru mieszkańcy wskazywali, że poruszanie się po ul. Piastowskiej jest trudne dla osób o ograniczonej mobilności, w tym osób z niepełnosprawnościami, seniorów czy

rodziców z małymi dziećmi, a także podróżnych z bagażem, zmierzających na dworzec kolejowy Toruń Miasto.

Oczekiwaniem mieszkańców sąsiedztwa jest **rozszerzenie planowanej rewitalizacji o całą przestrzeń ulicy**, w szczególności chodniki po obu stronach ul. Piastowskiej, aby wraz z skwerem tworzyły spójny i dostępny układ infrastruktury pieszej.

Krytycznie odniesiono się również do zachowania historycznej, żwirowo-szutrowej nawierzchni ścieżki skweru. Uczestnicy sugerowali, że może ona generować kurz, brudzić obuwie i ubrania oraz być нефunkcjonalna dla codziennych użytkowników. Niektórzy uczestnicy sugerowali zastosowanie płyt granitowych lub spoiwa mineralnego, które mogłoby wyeliminować pylenie. Proponowano również, aby przebieg ścieżek był dostosowany do **naturalnego ruchu pieszych**, dzięki czemu możliwym będzie uniknięcie zdeptywania przez użytkowników nasadzonej zieleni.

Zieleń i jej utrzymanie

Jednym z najważniejszych obszarów zainteresowania uczestników była zieleń miejska i sposób jej utrzymywania. Uczestnicy stanowczo podkreślali **potrzebę ochrony istniejącego drzewostanu oraz konieczność nowych nasadzeń drzew**. Wskazywano również na konieczność troski i pielęgnacji zieleni, apelując, aby przyszła rewitalizacja połączona była z podniesieniem standardu utrzymania skweru przy ul. Piastowskiej.

Problemem dla uczestników było również **zanieczyszczanie terenów zieleni przez psy**. Z tego względu proponowano zagęszczenie i podwyższenie nasadzeń krzewów oraz stworzenie z nich naturalnej osłony chroniącej zieleń przed zanieczyszczeniem.

Akcentowano również oczekiwanie rezygnacji z stosowania maty ściółkującej pod krzewami ze względów funkcjonalnych i estetycznych oraz zastąpienie jej nasadzeniem roślin okrywowych. W wypowiedziach uczestników dostrzec można było silną potrzebę estetycznego zaopiekowania przestrzeni ul. Piastowskiej, lecz przede wszystkim poprzez staranne zagospodarowanie terenów zieleni w sposób możliwie jak najbardziej naturalny.

Mała architektura

Znaczącym zakresem konsultowanego projektu było wprowadzenie nowej małej architektury do przestrzeni ul. Piastowskiej – uczestnicy najwięcej uwagi poświęcili latarniom (oświetleniu), ławkom i koszom ulicznym. Odnoszono się zarówno do ich ogólnej funkcjonalności i potrzeby rozmieszczenia w sposób równoważący funkcje społeczne i komfort życia mieszkańców sąsiedztwa, jak i do szczegółowych rozwiązań zaproponowanych w projekcie Biura Architekta Miasta.

Uczestnicy sugerowali **dostosowanie liczby elementów do rzeczywistych sposobów wykorzystania przestrzeni przez użytkowników**. Proponowano:

- ustawienie ławek bliżej pomnika gen. Hallera z uwagi na odbywające się tam uroczystości i wydarzenia patriotyczne,
- oddalenie koszy ulicznych od ławek, aby uniknąć czynników (zapach, owady), które mogłyby zniechęcać użytkowników od odpoczynku,
- zmniejszenie liczby latarni lub całkowitą rezygnację z nich ze względu na komfort mieszkańców sąsiedztwa, którym oświetlenie mogłoby zakłócać nocny odpoczynek.

Funkcja i charakter ul. Piastowskiej

Mieszkańcy chętnie w swoich opiniach podnosili potrzebę określenia **funkcji, jaką ul. Piastowska miałaby pełnić dla lokalnej społeczności po realizacji inwestycji**. Choć znaczna część dyskusji dotyczyła nawierzchni, ławek, oświetlenia czy nowych nasadzeń, to uczestnicy akcentowali, że ich priorytetem jest wyważenie różnych funkcji – a zatem i samego charakteru – ul. Piastowskiej. Wskazywano, że obecnie łączny ona równie, często stojące w opozycji do siebie, role **komunikacyjną, parkingową, pieszą, rowerową, wypoczynkową oraz osiedlową** (mieszkalną). Dlatego skwer położony między jezdniami nie jest tylko przestrzenią spacerową lub traktem prowadzącym do dworca kolejowego Toruń Miasto, ale też przestrzenią codziennego życia mieszkańców sąsiedztwa, a ulica jest nie tylko przestrzenią historyczną, ale też drogą dojazdową do posesji i codzienną trasą pokonywaną

przez mieszkańców. Konieczną jest więc taka rewitalizacja, która odpowiadać będzie zarówno na potrzeby lokalnej społeczności, jak i osób przemieszczających się ul. Piastowską oraz podróżnych korzystających z dworca Toruń Miasto.

Kluczowym wyzwaniem projektu zagospodarowania przestrzeni jest **określenie hierarchii funkcji** ponieważ poszczególne jej elementy mogą się wzajemnie wykluczać lub kolidować ze sobą. Priorytetyzacja parkowania i ruchu samochodów może stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa pieszych i zieleni miejskiej, jednak ich ograniczenie znacząco utrudniłoby normalne, codzienne funkcjonowanie mieszkańców sąsiedztwa i okolicznych usług. Uczestnicy sugerowali w swoich opiniach **funkcjonalne uporządkowanie przestrzeni i określenie rewitalizacją optymalnego charakteru ulicy**, ograniczając jej rolę do obsługi sąsiedztwa oraz limitując charakter tranzytowy ul. Piastowskiej.

Poniżej omówione zostały funkcje opisywane przez uczestników konsultacji w ich wypowiedziach.

Przestrzeń codziennego życia

Uczestnicy mieszkający w sąsiedztwie argumentowali, aby ul. Piastowska przede wszystkim odpowiadała na potrzeby mieszkańców i stałych użytkowników przestrzeni, a nie ograniczała się do perspektywy osób przemieszczających się między dworcem kolejowym Toruń Miasto a starówką. Mieszkańcy sąsiedztwa wskazywali na potrzeby:

- bezpiecznego i komfortowego dotarcia do budynku,
- uporządkowania parkowania i dostępności miejsc parkingowych dla mieszkańców,
- zachowania dostępu do posesji,
- zapewnienia przejazdu służbom, pojazdom komunalnym i dostawcom,
- możliwości odpoczynku w pobliżu miejsca zamieszkania,
- ograniczenia uciążliwości wynikających z gromadzenia się osób na ławkach umiejscowionych na skwerze, w szczególności hałasu nocą,

— ograniczenia nadmiernego ruchu samochodowego i generowanego przez pojazdy hałasu.

Oczekiwania wskazują, że zmiany nie powinny skupiać się na **atrakcyjności miejsca dla osób przemieszczających się ul. Piastowską**, ale być zorientowane przede wszystkim na **komfort życia mieszkańców sąsiedztwa**, ich bezpieczeństwo, dobrostan i możliwość sprawnego przemieszczania się na co dzień. Szczególnie wyraźnie akcentowane było to w kwestiach parkingowych, wskazując, że obecnie doświadczają trudności ze znalezieniem miejsca parkingowego, ale i odczuwają negatywne skutki nieprawidłowego parkowania przez innych użytkowników, np. uniemożliwiającego wyjazd z posesji lub ograniczającego widoczność na skrzyżowaniach i przejściach dla pieszych.

Istotną preferencją uczestników było **zachowanie pełnego dojazdu samochodem do okolicznych budynków**, w szczególności dojazdu dla mieszkańców, klientów punktów usługowych i przychodni, pojazdów ratunkowych, obsługi technicznej budynków, pojazdów komunalnych, dostawców oraz odwiedzających mieszkańców sąsiedztwa. Wskazywano, że uzasadnione może być również wyznaczenie miejsc krótkotrwałego zatrzymania, np. typu Kiss & Ride.

Zdaniem uczestników, obecnie ul. Piastowska zdominowana jest przez ruch samochodowy, a pojazdy poruszają się z nadmierną prędkością, zaś kierujący często parkują w miejscach niedozwolonych – na chodnikach, przejściach dla pieszych i skrzyżowaniach – lub w sposób znacząco ograniczający widoczność podczas włączania się do ruchu na ul. Piastowskiej. **Funkcja komunikacyjna ulicy jest kluczowa dla jej codziennych użytkowników**, lecz powinna być dostosowana do funkcji mieszkalnej sąsiedztwa oraz uwzględniać ruch pieszy i rowerowy, który aktualnie – w ocenie mieszkańców – jest zmarginalizowany. W swojej codziennej funkcji ul. Piastowska powinna **umożliwiać niezbędny dojazd**, lecz nie powinna być wykorzystywana jako dogodny skrót dla pojazdów przemieszczających się po otulinie Zespołu Staromiejskiego lub rezerwuar miejsc niekontrolowanego parkowania osób docierających do dworca kolejowego, jednostki wojskowej, okolicznych instytucji (np. szkoły) lub toruńskiej starówki.

Zielone miejsce odpoczynku

Uczestnicy oczekiwali utrwalenia **funkcji spacerowej i wypoczynkowej skweru**, podkreślając wartość istniejącej zieleni oraz historycznej osi ulicy. Jedna z osób uczestniczących określiła ul. Piastowską mianem „ozdoby tej części Torunia”. Jednakże, wskazywano, że przestrzeń ta powinna lepiej odpowiadać na potrzeby odpoczynku mieszkańców, aby w spokojnej, zielonej przestrzeni mogli oni **usiąść podczas spaceru i odpocząć w cieniu drzew**, spotkać się z sąsiadami, bezpiecznie spacerować z dziećmi oraz spędzić czas w otoczeniu przyrody. Niezbędnym aspektem dla uczestników była dostępność przestrzeni, aby mogła służyć osobom z niepełnosprawnościami, seniorom, rodzinom z dziećmi czy podróżnym.

Postulat nie oznaczał konieczności zwiększenia miejsc odpoczynku, ale **rozsądnego ich rozmieszczenia**, najlepiej zarówno w cieniu, jak i miejscach nasłonecznionych, aby przestrzeń mogła pełnić różne funkcje w różnych porach roku. Lokalizacja ławek nie powinna utrudniać przejścia pieszym, ale też nie może – zdaniem mieszkańców – niekorzystnie wpływać na komfort życia w sąsiedztwie.

Często wskazywane było również oczekiwanie, aby zwiększyć nasadzenia roślin, w szczególności zieleni niskiej oraz krzewów kwitnących. Zdaniem uczestników wpływałoby to korzystnie na estetykę zielonego miejsca odpoczynku, ale również wzmacniałoby wypoczynkowy i relaksujący charakter miejsca, podkreślałoby historyczny układ ulicy oraz ograniczałoby temperaturę w upalne dni.

Przestrzeń piesza

Bardzo ważnym wnioskiem z konsultacji społecznych jest postulat **rozszerzenia funkcji pieszej na całą ulicę**, aby rewitalizacja nie ograniczyła się do alei skweru, ale też przyniosła poprawę negatywnie ocenianego stanu chodników. Problemami mieszkańców są tak nierówna nawierzchnia, wysokie krawężniki oraz samochody blokujące przejście, dlatego **ul. Piastowska oceniana była jako niestanowiąca spójnej przestrzeni pieszej i wymagająca interwencji**.

Uczestnicy wskazywali, że przemieszczanie się z wózkiem dziecięcym lub poruszanie się przez osobę z niepełnosprawnością jest na ul. Piastowskiej bardzo trudne, dlatego priorytetem powinno być zapewnienie ciągłego, pozbawionego barier przejścia, zarówno aleją skweru, jak i chodnikami po obu stronach ulicy. Zapewni to – zdaniem mieszkańców – zarówno komfort codziennych użytkowników, jak i podróżnych korzystających z dworca kolejowego Toruń Miasto.

Równie istotnymi dla mieszkańców sąsiedztwa były bezpieczeństwo w trakcie przekraczania jezdni oraz umożliwienie – poprzez lokalizację przejść dla pieszych – korzystania ze skweru przez osoby mieszkające w okolicy. Wskazuje to, że projekt powinien traktować skwer jako **funkcjonalnie połączony z otoczeniem w ramach jednego systemu pieszej mobilności**.

Droga do dworca kolejowego

Uczestnicy dostrzegali, że ul. Piastowska stanowi istotną trasę dojścia do dworca kolejowego Toruń Miasto i chętnie wykorzystywana jest przez podróżnych. Proponowali, aby potraktować rewitalizację skweru jako punkt wyjścia do dalszych rozmów w sprawie przekształcenia Pl. 18 Stycznia, w szczególności zlikwidowania znajdującej się na nim „wyspy ciepła”.

Wskazywano, że ul. Piastowska jako droga dojścia do dworca kolejowego wymaga poprawy czytelności organizacji ruchu, uporządkowania parkowania (szczególnie autokarów), usprawnienia informacji przestrzennej (kierunkowej) dla osób wysiadających na dworcu Toruń Miasto oraz dostosowania stanu chodników do potrzeb osób poruszających się z bagażem.

Funkcja ta, zdaniem uczestników, nie powinna być jednak stawiana ponad potrzeby mieszkańców sąsiedztwa, lecz powinna wkomponowywać ich potrzeby w funkcję **ulicy osiedlowej prowadzącej do dworca kolejowego**. Dzięki temu poprawi estetykę „miejsca pierwszego kontaktu osoby przyjeżdżającej z Toruniem”, ale też podnosić będzie komfort codziennego życia mieszkańców. W opinii uczestników, ul. Piastowska jako droga prowadząca do dworca powinna być traktowana jako

trasa pokonywana pieszą, a nie jako ulica dojazdowa, ponieważ ich zdaniem taką funkcję powinien pełnić wyłącznie Pl. 18 Stycznia, już będący istotnym węzłem komunikacyjnym w centrum miasta.

Historyczna tożsamość miejsca

Uczestnicy, dyskutując oczekiwany charakter ul. Piastowskiej przywiązywali wagę do jej historycznej kompozycji: istniejącej alei skweru, drzew, dawnego układu jezdni czy tradycyjnej nawierzchni. Część uczestników silnie artykułowała **potrzebę zachowania historycznego charakteru przestrzeni**, lecz – jednocześnie – podnoszono, że ochrona unikalnej tożsamości nie może oznaczać nierównych, niebezpiecznych lub niedostępnych dla osób z ograniczoną mobilnością nawierzchni, a także nie powinna stać wyżej w hierarchii priorytetów niż codzienne bezpieczeństwo mieszkańców.

Funkcja tożsamościowa ulicy powinna uwzględniać – w ich opinii – ochronę kompozycji alei skweru, ochronę istniejącego drzewostanu, stosowanie materiałów nawiązujących do historycznego otoczenia przy zachowaniu współczesnych standardów dostępności, a także trwałe utrzymanie stanu nawierzchni, w tym poprzez zmiany organizacji ruchu, ograniczające nadmierną prędkość pojazdów.

Warto podkreślić, że uczestnicy konsultacji nie wskazywali na potrzebę odtworzenia ulicy w dokładnie takiej formie, jaką miała w przeszłości. Historyczny charakter był dla mieszkańców źródłem tożsamości miejsca, najczęściej związanym z zielenią miejską, unikalną aleją i funkcją rekreacyjną dla sąsiedztwa.

Obawy uczestników

Konsultacje wskazały na powtarzalne obawy mieszkańców. Szczególnie ważną były konsekwencje podniesienia atrakcyjności przestrzeni jako miejsca spotkań lub odpoczynku dla mieszkańców sąsiedztwa. Wskazywano, że zwiększenie liczby ławek może skutkować gromadzeniem się grup użytkowników, hałasem w porach wieczornych i nocnych, spożywaniem napojów alkoholowych, pozostawianiem

odpadów oraz dewastacją wyposażenia lub wandalizmem – wszystko to oceniane było jako potencjalne źródło pogorszenia komfortu życia mieszkańców ulicy.

Inni uczestnicy wskazywali, że samo podniesienie atrakcyjności nie stanowi bezpośredniego źródła pogorszenia komfortu życia, lecz zależęć będzie ono od odpowiedniego zarządzania przestrzenią, w szczególności od częstotliwości patroli straży miejskiej lub policji oraz podejmowania interwencji po zgłoszeniach. Społeczna i integracyjna funkcja ul. Piastowskiej była więc dla części uczestników pożądana, a dla innych niepożądana, stąd w rozmowie nie było możliwe osiągnięć konsensusu,

Istotną obawą mieszkańców sąsiedztwa były również **hałas i zanieczyszczenie światłem**, które oceniane były jako kluczowe uciążliwości. Część uczestników wskazywała, że podniesienie atrakcyjności ulicy nie może wiązać się z zwiększeniem – i tak już intensywnego – hałasu, a także nie powinna utrudniać nocnego odpoczynku mieszkańców. Szczególnie zauważalne było to w uwagach dotyczących proponowanej liczby latarni, która oceniana była jako zbyt duża. Dlatego koniecznym jest ponowne rozważenia zasadności zaproponowanych w projekcie rozwiązań oraz dostosowanie oświetlenia do oczekiwanych funkcji przestrzeni dla mieszkańców, aby skwer służył im jako przestrzeń odpoczynku oraz sąsiedzkich spotkań, lecz nie skutkował zakłóceniem ich dobrostanu w godzinach wieczornych i nocnych.

Możliwymi zmianami jest rozproszenie rozmieszczenia ławek oraz oddalenie ich od okien okolicznych budynków, zadbanie o bieżące naprawy lub wymianę zniszczonych elementów wyposażenia skweru, a także szybkie reagowanie służb na zakłócenia porządku publicznego i regularne patrolowanie skweru.

Obszary napięć i konfliktów

Analiza zgromadzonego w konsultacjach materiału wskazuje na istnienie pewnych obszarów napięć i konfliktów między uczestnikami. Po pierwsze, część uczestników priorytetowo traktuje zagospodarowanie ul. Piastowskiej jako zielonej alei

spacerowej, pozwalającej na odpoczynek w pobliżu miejsca zamieszkania, lecz inni uznają, że kluczową funkcją ulicy jest zapewnienie dostępności miejsc parkingowych dla mieszkańców oraz klientów okolicznych punktów usługowych lub instytucji, a także użytkowników dworca kolejowego. Po drugie, spornym było, czy ulica i skwer mają służyć przede wszystkim mieszkańcom sąsiedztwa, czy też stanowić reprezentacyjną przestrzeń miejską, zorientowaną na osoby wysiadające na dworcu kolejowym Toruń Miasto. Po trzecie, zauważyć można z jednej strony chęć zachowania tożsamości historycznej miejsca, ale i oczekiwanie zwiększenia dostępności poprzez wykorzystanie równych, trwałych i wygodnych nawierzchni. Po czwarte, obszarem napięcia jest ryzyko hałasu lub wandalizmu wynikające z rozszerzenia funkcji społecznej skweru, choć zarazem mieszkańcy oczekują, aby ul. Piastowska oferowała im miejsca odpoczynku i kontaktów sąsiedzkich.

Priorytety uczestników

Konsultacje społeczne umożliwiają priorytetyzację założeń lub funkcji na podstawie opinii uczestników:

- **poprawa bezpieczeństwa i komfortu pieszych**, które stanowiło postulat wyraźny i regularnie powtarzający się w opiniach uczestników,
- **zachowanie zielonego charakteru skweru**, uznawane za fundamentalne oczekiwanie mieszkańców wobec projektu rewitalizacji,
- **kompleksowe potraktowanie całej ul. Piastowskiej**, bez rozdzielania obszaru skweru od pozostałej części ulicy i jej otoczenia,
- **optymalizacja organizacji ruchu**, zarówno poprzez zachowanie swobodnego dojazdu do posesji, jak i ograniczenia tranzytowego ruchu ul. Piastowską, wyraźnie artykułowana przez mieszkańców jako oczekiwanie przekształcenia obszaru w ulicę osiedlową,
- **poprawa dostępności miejsc parkingowych**, wskazywana przez istotną część uczestników jako priorytet, choć równocześnie pojawiły się pojedyncze głosy sugerujące zmniejszenie liczby miejsc parkingowych,

- **podniesienie atrakcyjności przestrzeni**, wyraźnie wskazywane, choć z istotnymi zastrzeżeniami – mieszkańcy oczekują, aby ul. Piastowska pełniła funkcję skweru i alei spacerowej, lecz obawiają się intensyfikacji funkcji turystycznej i społecznej, które obniżyć mogą komfort codziennego życia mieszkańców sąsiedztwa.

Oznacza to, że dla uczestników spotkania konsultacyjnego i spaceru terenowego **ul. Piastowska powinna być projektowana kompleksowo jako przestrzeń wielofunkcyjna i osiedlowa**, zorientowana przede wszystkim na potrzeby osób mieszkających w sąsiedztwie, lecz również oferująca możliwość odpoczynku klientom pobliskich punktów usługowych lub instytucji, a także podróżnym korzystającym z dworca kolejowego Toruń Miasto. W ich opinii przyszła rewitalizacja **nie powinna ograniczać się do skweru, lecz obejmować całą ulicę**, aby w całości pełniła swoje funkcje dla mieszkańców. Oczekiwania obejmują zatem nie tylko zagospodarowanie skweru, ale też uspokojenie ruchu na ulicy (w tym wyprowadzenie ruchu autokarów i samochodów ciężarowych), optymalizację dostępności miejsc parkingowych, poprawę bezpieczeństwa i komfortu pieszych, poprawę dostępności dla osób z ograniczoną mobilnością oraz poprawę bieżącego utrzymania przestrzeni.

REKOMENDACJE

Opinie mieszkańców wyrażone w trakcie spotkania konsultacyjnego i spaceru terenowego umożliwiają sformułowanie ogólnych rekomendacji dla projektu zagospodarowania skweru przy ul. Piastowskiej:

1. **Priorytetyzacja kompleksowego zagospodarowania ulicy jako przestrzeni osiedlowej**, łączącej codzienne funkcje komunikacyjną, rekreacyjną oraz integracyjną, a także pozwalającą na obsługę osób korzystających z punktów usługowych, instytucji i dworca kolejowego w sąsiedztwie, w tym:
  - a. Zachowanie **swobodnego dojazdu do posesji** dla mieszkańców, klientów, służb, pojazdów komunalnych oraz dostaw i kurierów,
  - b. Ograniczenie **ruchu tranzytowego**, który niezwiązany jest z funkcjami ulicy oraz **uspokojenie ruchu na ulicy** poprzez zastosowanie technicznych rozwiązań zwiększających bezpieczeństwo uczestników,
  - c. Optymalizacja **dostępności miejsc parkingowych** w sposób uwzględniający codzienne potrzeby mieszkańców i użytkowników ulicy, lecz limitujący możliwość parkowania w miejscach negatywnie wpływających na bezpieczeństwo (chodnikach, przejściach dla pieszych i skrzyżowaniach),
  - d. Wspólne traktowanie skweru oraz obu jezdni ul. Piastowskiej jako jednej, funkcjonalnie zintegrowanej przestrzeni.
2. Zachowanie **zielonego i historycznego charakteru ulicy** przy jednoczesnym zapewnieniu standardów dostępności, w szczególności komfortu przemieszczania się osób z ograniczoną mobilnością.
3. Wprowadzenie **funkcji społecznych i integracyjnych lokalnej społeczności w ramach rewitalizacji skweru** przy równoczesnym ograniczeniu codziennej uciążliwości miejsc spotkań w godzinach wieczornych i nocnych, w tym poprzez zwiększenie częstotliwości patroli straży miejskiej lub policji.

4. Przedstawienie mieszkańcom co najmniej dwóch wariantów możliwej organizacji ruchu, w szczególności parkowania, wraz z informacją o skutkach każdego z rozwiązań przed rozpoczęciem realizacji inwestycji.

Wyrażone przez uczestników opinie wskazują na konieczność dostosowania projektu do hierarchii funkcji wskazywanych przez mieszkańców. Ul. Piastowska po rewitalizacji powinna służyć przede wszystkim codziennym funkcjom osiedlowym – swobodnemu przemieszczaniu się po sąsiedztwie, dojazdowi do posesji, parkowaniu w pobliżu miejsca zamieszkania, obsłudze usług i instytucji w okolicy oraz wypoczynkowi i integracji mieszkańców na skwerze. W projekcie uwzględnione powinny być również potrzeby pieszych, w szczególności osób o ograniczonej mobilności, oraz rowerzystów. Zagospodarowanie skweru i ulicy powinno być zorientowane na potrzeby lokalnej społeczności – mieszkańców oraz osób prowadzących tam działalność gospodarczą i pracujących w sąsiedztwie, a także podróżnych korzystających z dworca kolejowego Toruń Miasto.

Oczekiwania mieszkańców dotyczą zachowania charakteru skweru jako zielonej przestrzeni odpoczynku i spotkań sąsiedzkich, ulicy jako drogi osiedlowej pozwalającej na obsługę mieszkańców i klientów oraz przestrzeni codziennego funkcjonowania mieszkańców, która zapewnia komfortowe i bezpieczne przemieszczanie się oraz komfort życia i odpoczynku.

Możliwą odpowiedzią na oczekiwania mieszkańców, uwzględniając również opinie wyrażone w ankiecie konsultacyjnej są:

1. **Rozszerzenie projektu zagospodarowania na całą ul. Piastowską**, w sposób kompleksowo obejmujący zaprezentowaną rewitalizację skweru, ujęcie całości południowej jezdni wraz z chodnikiem oraz dodanie północnej jezdni wraz z chodnikiem, w tym całościowe ujęcie zagospodarowania zieleni.
2. **Przygotowanie projektów nowej organizacji ruchu** oraz dostosowanie do niej technicznych urządzeń spowolnienia ruchu, w szczególności wyniesienia przejść dla pieszych oraz skrzyżowania z ul. Poniatowskiego, a także uwzględnienie w niej potrzeb parkingowych okolicznych mieszkańców

(np. poprzez zwiększenie liczby miejsc parkingowych na północnej jezdni) oraz bezpieczeństwa mieszkańców (np. strefy zamieszkania lub zakazu wjazdu dla pojazdów ciężarowych i autobusów z wyłączeniem służb komunalnych).

3. **Połączenie w ramach rewitalizacji skweru trzech głównych funkcji**, których oczekują mieszkańcy – komunikacyjnej (np. wygodnej i równej nawierzchni alei, lokalizacji przejść dla pieszych w miejscach istniejącego ruchu pieszego czy remontu chodnika przy południowej jezdni), ekologicznej (np. ochrony drzewostanu, nasadzeń nowej roślinności dopasowanej do warunków, zwiększenia retencji wody czy maksymalizacji naturalnego charakteru skweru) oraz społecznej (np. wyznaczenie przestrzeni odpoczynku w pobliżu Pl. 18 Stycznia, wprowadzenie urządzeń lub mebli miejskich służących aktywności dzieci, umiejscowienie ławek w oddaleniu od okien pobliskich budynków czy uzupełnienie projektu o ławki do indywidualnego odpoczynku).
4. **Zastosowanie rozwiązań podnoszących dostępność przestrzeni dla osób z ograniczoną mobilnością**, w tym osób z niepełnosprawnościami, seniorów, rodzin z małymi dziećmi czy podróżnych z ciężkim bagażem (np. likwidacja wysokich krawężników, wyniesienie przejść dla pieszych lub skrzyżowania ulic Piastowskiej i Poniatowskiego, zastosowanie trwałych i równych materiałów do nawierzchni chodników czy fizyczne bariery uniemożliwiające parkowanie pojazdów na chodnikach i przejściach dla pieszych).
5. **Zapewnienie uspokojenia przestrzeni skweru wieczorami i nocą** w celu zapewnienia komfortu odpoczynku mieszkańcom sąsiedztwa (np. mniejsza liczba lub rezygnacja z latarni na skwerze, wprowadzenie na skwer kamer monitoringu wizyjnego czy zwiększenie częstotliwości patroli służb).

OPRACOWANIE MERYTORYCZNE RAPORTU

Biuro Dialogu i Innowacji Miejskich

Urzędu Miasta Torunia

ul. Wały gen. Sikorskiego 10, 87-100 Toruń

E: bdim@um.torun.pl

T: 56 611 87 04

Fundacja Stabilo

Fosa Staromiejska 30/6, 87-100 Toruń

E: biuro@stabilo.org.pl